

КЛАСИФІКАЦІЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ В УКРАЇНІ

THE CLASSIFICATION OF ELECTRONIC STATE REGISTERS IN UKRAINE

Берназюк О.О., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри історії та теорії держави і права
Європейський університет

У статті розроблено науково обґрунтовану класифікацію електронних державних реєстрів в Україні. На підставі проведеного дослідження автором обґрунтовано, що державні реєстри можна класифікувати за критерієм доступності інформації, що в них міститься, на публічні та непублічні електронні публічні реєстри.

Аргументовано, що в публічних електронних державних реєстрах може бути застосовано один із двох підходів до забезпечення відкритості інформації, зокрема: забезпечення повного доступу до документу (судового рішення тощо) з обмеженням певної інформації (шляхом знеособлення), яка належить до відомостей, що становлять персональні дані; відкритий загальний доступ до частини інформації, що заноситься до відповідного реєстру, та обмежений доступ до інформації, яка містить відомості, що становлять персональні дані.

Автором обґрунтовано, що публічні реєстри містять інформацію, яка становить публічний інтерес, унаслідок чого має бути відкритою або частково відкритою з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних». До публічних електронних державних реєстрів автором віднесено: Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення, Державний земельний кадастровий реєстр, Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», та ін. При цьому доступ до документів, що містяться у цих реєстрах, є відкритим, але деяка інформація, з метою захисту персональних даних або інших відомостей з обмеженим доступом, може бути обмеженою;

Доведено, що непублічні електронні державні реєстри містять інформацію, яка підлягає захисту відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», а саме: персональні дані фізичних осіб, юридичні факти, що стосуються фізичних осіб (народження, смерті, одруження, вступу у спадок тощо). До них належать: Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян та ін. Автором встановлено, що доступ до інформації, що міститься у таких реєстрах, мають державні реєстратори, деякі органи державної влади у межах та порядку, визначених законом, особи, яких безпосередньо стосується ця інформація, та у визначених законом випадках члени їх сімей.

Ключові слова: електронний державний реєстр, державна реєстрація, класифікація, публічні реєстри, закрита інформація.

The article elaborates the scientifically grounded classification of electronic state registers in Ukraine. Based on the research, the author substantiates that public registers can be classified according to the criterion of availability of information contained in them into public and non-public electronic public registers.

It is argued that in public electronic state registers one of two approaches can be applied to ensuring the openness of information, in particular: ensuring full access to a document (court decision, etc.), with the restriction of certain information (by means of impersonation), which relates to information that constitutes personal data; open access to some of the information entered in the relevant register and limited access to information that contains information that constitutes personal data.

The author substantiates that public registers contain information that is of public interest, which is why it should be open or partially open, taking into account the requirements of the Law of Ukraine "On Protection of Personal Data". The author of the public electronic state registers is: Unified State Register of Regulatory Acts, Unified State Register of Corrupt Offenses, State Land Cadastre Register, Unified State Register of Persons to whom the provisions of the Law of Ukraine "On Cleaning" have been applied. However, access to the documents contained in these registers is open, but some information may be restricted to protect personal data or other restricted information;

It is proved that non-public electronic state registers contain information subject to protection in accordance with the Law of Ukraine "On Protection of Personal Data", namely: personal data of individuals, legal facts concerning individuals (birth, death, marriage, inheritance, etc.). These include: Unified State Demographic Register, State Register of Civil Status Acts, and others. The author establishes that access to information contained in such registers is granted to state registrars, some public authorities within the limits and procedures established by law, persons directly concerned by this information, and, in cases determined by law, their family members.

Key words: electronic state register, state registration, classification, public registers, closed information.

Постановка проблеми. З метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, забезпечення виконання органами державної влади та місцевого самоврядування публічно-владних повноважень у різних сферах суспільних правовідносин в Україні організована система державних реєстрів. До вказаних реєстрів уповноваженими суб'єктами владних повноважень вносяться відомості про фізичних осіб, суб'єктів господарської діяльності, громадські формування, об'єкти, що можуть перебувати у цивільному обігу, право власності або інше речове право на вказані об'єкти, а також відомості про інші події, стани та явища, які офіційно визнаються державою. При цьому, зважаючи на те, що публічно-владні повноваження органів державної влади поширюються на всі правовідносини, які виникають у державі, система державних реєстрів є розгалуженою.

Отже, виникає необхідність у розробленні науково обґрунтованої класифікації електронних державних реєстрів в Україні.

Стан дослідження. Окремі питання визначення поняття та видів державних реєстрів розглядали такі вчені, як В.С. Бондар, К.С. Кучма, М.Г. Ступень, Я.В. Тамаря, В. Турчин та ін. Однак актуальні наукові дослідження,

присвячені розробленню класифікації електронних державних реєстрів, наразі відсутні.

Метою статті є розроблення та наукове обґрунтування класифікації електронних державних реєстрів в Україні, зокрема, на підставі такого критерію, як доступність інформації, що міститься у відповідних реєстрах.

Виклад основного матеріалу. Державна реєстрація може здійснюватися в письмовій та електронній формах. При цьому, починаючи з 2004 року, коли було утворено один із перших електронних державних реєстрів [1], розпочався поступовий перехід до електронної форми державної реєстрації, і станом на кінець 2019 року всі державні реєстри переведено в електронну форму.

У результаті державної реєстрації відповідних об'єктів формуються державні реєстри, інформація в яких може мати правовий режим відкритого (повністю або частково) або обмеженого доступу, що залежить, головним чином, від об'єкта державної реєстрації. За цим критерієм доцільно виокремити державні публічні та непублічні реєстри. Перші містять інформацію, яка становить публічний інтерес, унаслідок чого має бути відкритою або частково відкритою з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних». Непублічні державні

реєстри містять інформацію, яка підлягає захисту відповідно до вказаного вище Закону.

Так, режим повного та загального доступу установлений для Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, порядок ведення та надання доступу до якого визначається постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним» [2].

Зокрема, відповідно до цього Порядку доступ до інформації з інформаційного фонду Реєстру, оприлюдненому на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на офіційному веб-сайті Мін'юсти, є вільним та безоплатним. При цьому визначено, що до Реєстру вносяться такі дані про нормативно-правовий акт: дата і номер акта; назва акта; текст акта; реєстраційний код акта; дата присвоєння реєстраційного коду; дата реєстрації в Мін'юсти, реєстраційний номер; класифікаційний індекс [2].

До Реєстру також вносяться нормативно-правові акти міністерств та інших органів виконавчої влади відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» [3]. Порядок здійснення державної реєстрації нормативно-правових актів визначається наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації» [4]. Держателем вказаного Реєстру є Міністерство юстиції України.

До інших державних реєстрів із відкритим доступом слід віднести: Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення [5], Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» [6], Єдиний державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи [7], Реєстр громадських об'єднань [8], Державний реєстр друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності [9], Єдиний реєстр нотаріусів [10], Єдиний реєстр адвокатів України [11], Єдиний реєстр арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України [12], Єдиний реєстр боржників [13], Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство [14] та ін.

Повний та загальний доступ до відомостей з наведених вище державних реєстрів забезпечується у зв'язку з тим, що такі відомості становлять публічну інформацію у формі відкритих даних відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» [15], доступ до якої може бути обмежений виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Аналіз складу інформації, яка міститься у вказаних державних реєстрах та відкрита до загального доступу, показує, що в основному її складають такі відомості: ім'я фізичної особи, назва (найменування) юридичної особи, громадського об'єднання відповідно, дата здійснення державної реєстрації, актуальна інформація про статус об'єкта реєстрації (приміром, стосовно юридичної особи – відомості про власників, засновників, кінцевих бенефіціаріїв, перебування у стані ліквідації тощо).

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» будь-яка особа може вільно копіювати, публікувати, поширювати, використовувати, в тому числі в комерційних цілях, у поєднанні з іншою інформацією або

шляхом включення до складу власного продукту, публічну інформацію у формі відкритих даних з обов'язковим посиланням на джерело отримання такої інформації [15].

Держателями більшої частини державних реєстрів з повним відкритим доступом є Міністерство юстиції України, однак формування та ведення деяких видів реєстрів здійснюють інші держателі.

Наприклад, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» регламентовано, що Рада адвокатів України забезпечує ведення Єдиного реєстру адвокатів України з метою збирання, зберігання, обліку та надання достовірної інформації про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав, які відповідно до цього Закону набули права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, про обрані адвокатами організаційні форми адвокатської діяльності. Внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України здійснюється радами адвокатів регіонів та Радою адвокатів України [16].

Другу групу державних реєстрів становлять ті, в яких міститься інформація з частково обмеженим доступом. Такий режим доступу до інформації зумовлений тим, що відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений [15].

Отже, державні реєстри з частковим доступом характеризуються тим, що доступ до документів, що містяться в цих реєстрах, є відкритим, але деяка інформація з метою захисту персональних даних або інших відомостей з обмеженим доступом є закритою. Державними реєстрами з частково відкритим доступом є: Єдиний державний реєстр судових рішень [17], Державний земельний кадастровий реєстр [18], Єдиний реєстр досудових розслідувань [19], Державний реєстр речових прав на нерухоме майно [20].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень» [17] зареєстровані електронні примірники судових рішень та окремих думок суддів протягом трьох робочих днів із дня їх реєстрації в Реєстрі обробляються та знеособлюються в автоматичному режимі в порядку черговості їх надходження. Для неавторизованих користувачів надання безоплатного цілодобового доступу до образів інформаційних ресурсів Реєстру здійснюється через офіційний веб-портал «Судова влада України». При цьому повний доступ до інформаційних ресурсів Реєстру забезпечується за допомогою електронного кабінету виключно для авторизованих користувачів.

Дозвіл на повний доступ до інформаційних ресурсів Реєстру надається суддям, працівникам апаратів судів, членам та уповноваженим працівникам секретаріату Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, уповноваженим особам Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державного бюро розслідувань, Державної судової адміністрації України та її територіальних органів, працівникам адміністратора [17].

Стосовно доступу до відомостей, що містяться в Державному земельному кадастровому реєстрі, то відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр» оприлюднюються відомості Державного земельного кадастру про: а) межі адміністративно-територіальних одиниць; б) кадастрові номери земельних ділянок; в) межі земельних ділянок; г) цільове призначення земельних ділянок; ґ) розподіл земель між власниками і користувачами (форма власності, вид речового права); д) обмеження у використанні земель та земельних ділянок; е) зведені

дані кількісного та якісного обліку земель; є) нормативну грошову оцінку земель та земельних ділянок; ж) земельні угіддя; з) частини земельної ділянки, на які поширюється дія сервітуту, договору суборенди земельної ділянки; и) координати поворотних точок меж об'єктів кадастру; і) бонітування ґрунтів; і) інші відомості про земельні ділянки.

Разом із тим закритими для загального доступу є такі відомості з Державного земельного кадастрового реєстру: відомості про реєстраційний номер облікової картки платника податків, серію та номер паспорта громадянина України, місце проживання, дата народження фізичної особи, які є інформацією з обмеженим доступом та не підлягають відображенню у відкритому доступі [19].

Інформація з Державного реєстру речових прав є відкритою, крім тієї, що містить відомості про реєстраційний номер облікової картки платника податків та/або реквізити документа, що посвідчує особу суб'єкта речового права, обтяження, надається виключно особі, якої вони стосуються, крім випадків, передбачених законом [20].

Таким чином, інформація в державних реєстрах із частково відкритим доступом характеризується доступністю в межах, що встановлені з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних» [21]. Тобто в досліджуваній групі реєстрів може бути застосовано один із двох підходів: 1) забезпечення повного доступу до документу (судового рішення тощо) з обмеженням певної інформації (шляхом знеособлення), яка належить до відомостей, що становлять персональні дані; 2) відкритий загальний доступ до частини інформації, що заноситься до відповідного реєстру, та обмежений доступ до інформації, яка містить відомості, що становлять персональні дані. При цьому деякі групи користувачів мають повний доступ до відомостей з таких державних реєстрів. Як правило, такими є авторизовані користувачі або ті, яких стосується інформація з обмеженим доступом.

Третю групу становлять державні реєстри, доступ до яких є закритим (обмежений) у зв'язку з тим, що у них зберігаються відомості, які становлять конфіденційну інформацію, та підлягають захисту відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» [21]. При цьому доступ до інформації, що міститься в таких реєстрах, мають державні реєстратори, деякі органи державної влади у межах та порядку, визначених законом, особи, яких безпосередньо стосується ця інформація, та у визначених законом випадках члени їхніх сімей.

Зокрема, до державних реєстрів з обмеженим доступом слід віднести: Єдиний державний демографічний реєстр [22], Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень [23], Державний реєстр актів цивільного стану громадян [24], Спадковий реєстр [25] та ін.

Так, відповідно до ст. ст. 8–9 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» розпорядник Реєстру відповідно до закону здійснює заходи щодо захисту цілісності баз даних Реєстру, їх технологічного і програмного забезпечення, захисту інформації Реєстру від випадкового чи незаконного знищення, спотворення, втрати, несанкціонованого надання чи доступу. При цьому кожна особа, персональні дані (інформація про особу) якої внесені до Реєстру, має право на: 1) отримання інформації про наявність запису в Реєстрі стосовно неї; 2) вимогу щодо поновлення і виправлення інформації про неї; 3) забезпечення захисту своїх прав, якщо її запит або вимогу про виправлення своїх персональних даних не задоволено; 4) безоплатне отримання довідки про внесення інформації до Реєстру або витягу з Реєстру; 5) отримання від уповноважених суб'єктів на безоплатній основі повідомлення про кожен випадок звернення щодо передачі інформації про неї з Реєстру [22].

Аналогічний режим доступу встановлено до інформації, що міститься у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян. Зокрема, відповідно до п. 3.4 Інструкції з ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 24 липня 2008 року № 1269/5, витяги з Реєстру можуть надаватися на запити органів державної влади та місцевого самоврядування, визначених у п. 16 Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2007 року № 1064 [26], а також на письмову заяву фізичної особи, відомості про яку або про її малолітніх, неповнолітніх дітей містяться у відповідному актовому записі цивільного стану, чи на письмову заяву представника цієї особи, повноваження якого ґрунтуються на дорученні, посвідченому нотаріально [24].

Доступ до Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень мають сторони виконавчого провадження, а також Міністерство юстиції України та його територіальні органи, їх структурні підрозділи, що забезпечують здійснення повноважень у сфері організації примусового виконання рішень; посадові особи Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини, визначені Міністерством юстиції України, до повноважень яких належать виконання рішень Європейського суду з прав людини та представництво держави у справах щодо невиконання рішень національних судів [23].

Висновки. Отже, на підставі проведеного у даній статті аналізу можна зробити такі висновки.

Електронний державний реєстр – це інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для зберігання, обробки та обміну інформацією, що містить відомості про об'єкти державної реєстрації, якими можуть бути: відомості про фізичних та юридичних осіб, речі (рухомі та нерухомі), речові та інші права (право власності, оренди, сервітутні права тощо), документи (нормативно-правові акти, судові рішення, статути тощо), юридичні факти (народження, смерть, набуття або втрата громадянства, утворення, реорганізація, ліквідація юридичної особи, громадського об'єднання, початок або закінчення досудового розслідування, виконавчого провадження тощо).

Державні реєстри можна класифікувати за критерієм доступності інформації, що в них міститься, на: а) публічні – містять інформацію, яка становить публічний інтерес, унаслідок чого має бути відкритою або частково відкритою з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних». До публічних належить: Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення, Державний земельний кадастровий реєстр, Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», та ін. При цьому доступ до документів, що містяться у цих реєстрах, є відкритим, але деяка інформація з метою захисту персональних даних або інших відомостей з обмеженим доступом може бути обмеженою; б) непублічні – містять інформацію, яка підлягає захисту відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», а саме: персональні дані фізичних осіб, юридичні факти, що стосуються фізичних осіб (народження, смерті, одруження, вступу у шлюб тощо). До них належать: Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян та ін. Доступ до інформації, що міститься в таких реєстрах, мають державні реєстратори, деякі органи державної влади у межах та порядку, визначених законом, особи, яких безпосередньо стосується ця інформація, та, у визначених законом випадках, члени їхніх сімей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
2. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 р. № 376. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/376-2001-%D0%BF>
3. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>
4. Про затвердження Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації : Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 р. № 34/5. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgiin/laws/main.cgi?page=1&nreg=z0381-05>
5. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення : Наказ Міністерства юстиції України від 11.01.2012 р. № 39/5. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0028-12>
6. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» : Наказ Міністерства юстиції України від 16.10.2014 р. № 1704/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1280-14>
7. Про затвердження Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи : Наказ Міністерства юстиції України від 09.02.2016 р. № 359/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0200-16>
8. Про затвердження Порядку ведення Реєстру громадських об'єднань : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.12.2012 р. № 1212. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1212-2012-%D0%BF>
9. Про затвердження Положення про Державний реєстр друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності : Наказ Міністерства юстиції України від 21.06.2007 р. № 412/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0689-07>
10. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру нотаріусів : Наказ Міністерства юстиції України від 13.10.2010 р. № 2501/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0926-10>
11. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України : Рішення Ради адвокатів України від 17 грудня 2012 року № 26. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2018-07-25-poryadki-109_5b597b1f8c28b.pdf
12. Про затвердження Порядку формування і ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України : Наказ Міністерства юстиції України від 26.03.2013 р. № 541/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0514-13>
13. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № р. 1404-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
14. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство : Наказ Міністерства юстиції України від 05.09.2011 р. № 3018/5. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1106-11/paran15#n15>
15. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
16. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
17. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2006 р. № 740. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/740-2006-%D0%BF>
18. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>
19. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Генерального прокурора України від 06.04.2016 р. № 139. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>
20. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 26.10.2011 р. № 1141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0514-13>
21. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
22. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус : Закон України від 20.11.2012 р. № 5492-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>
23. Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження : Наказ Міністерства юстиції України від 05.08.2016 р. № 2432/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1126-16>
24. Про затвердження Інструкції з ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян : Наказ Міністерства юстиції України від 24.07.2008 р. № 1269/5. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0691-08>
25. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр : Наказ Міністерства юстиції України від 07.07.2011 р. № 1810/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11>
26. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2007 року № 1064. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1064-2007-%D0%BF>